

EUROPEJSKIE
CENTRUM
KOMUNIKACJI
I KULTURY

**Standardy ochrony dzieci i tworzenia
bezpiecznego środowiska
w Europejskim Centrum Komunikacji
i Kultury w Warszawie Falenicy**

Spis treści

1. Wprowadzenie.....	3
2. Objasnienie terminów uzywanych w dokumencie.....	4
3. Obowiazki osob odpowiedzialnych za realizacje standardów	6
4. Zasady tworzenia bezpiecznego srodowiska w centrum	9
4.1. Podstawowe zalozenia	9
4.2. Poszanowanie granic osobistych	10
4.3. Kodeks zachowan	11
4.4. Troska o relacje miedzy dziecmi	12
4.5. Zasady ochrony danych osobowych i wizerunku.....	12
4.6. Ochrona dzieci przed szkodliwymi treściami w Internecie	13
5. Zasady weryfikacji osob dopuszczanych do dzialalnosci z dziecmi.....	13
6. Sposob reagowania na podejrzenie albo zgloszenie krzywdzenia osoby na terenie centrum.....	15
6.1. Formy krzywdzenia	15
6.2. Zasady interwencji obowiazujace w centrum.....	17
6.3. Zasady udzielania wsparcia osobie skrzywdzonej	20
6.4. Zasady postepowania z osoba podejrzana o krzywdzenie lub sprawca przemocy.....	22
7. Zasady upowszechniania i aktualizacji standardów	23
ZALACZNIK 1: Wazne dane kontaktowe i instytucje swiadczace pomoc	24
ZALACZNIK 2: Oswiadczenie skladane przed dopuszczeniem osoby do pracy lub dzialalnosci z maloletnimi	26
ZALACZNIK 3: Oswiadczenie o niekaralnosci za przestepstwa na szkode maloletniego	28
ZALACZNIK 4: Oswiadczenie o zapoznaniu sie ze Standardami ochrony dzieci i tworzenia bezpiecznego srodowiska w centrum	29
ZALACZNIK 5: Oswiadczenie zapoznania sie z kodeksem zachowan.....	30

1. Wprowadzenie

a) Instytucje prowadzone przez jezuitów charakteryzują się troską o wszechstronny rozwój każdej osoby i zapewnienie jej odpowiednich warunków do pracy. Sama nazwa zakonu Towarzystwo Jezusowe nawiązuje do towarzyszenia Jezusowi Chrystusowi w Jego życiu, co wyraża się w słuchaniu i wypełnianiu Jego nauki, naśladowaniu Go i promowaniu ewangelicznych postaw względem innych ludzi. To towarzyszenie oznacza w praktyce prowadzenie działalności w przestrzeni bezpiecznej i w atmosferze poszanowania granic duchowych, psychicznych, fizycznych i seksualnych każdej osoby, a jednocześnie bycie czujnym na wszelkie formy ich przekraczania. W naszych działaniach chcemy zawsze odnosić się do postawy Jezusa względem ludzi, którą charakteryzuje poszanowanie godności i wolności każdego człowieka, miłosierdzie i wrażliwość na jego potrzeby.

b) Jezus szczególną opieką otaczał dzieci. Również i dla nas jest to priorytet. Pragniemy, aby miejsca, w których spędzają czas i podejmują różne zaangażowania, były przestrzenią budowania bezpiecznych i znaczących więzi, zarówno rówieśniczych, jak i z osobami dorosłymi. W tym celu otaczamy dzieci i młodzież szczególną troską przestrzegając jednocześnie zasad ochrony małoletnich i tworzenia bezpiecznego środowiska zawartych w niniejszym dokumencie „Standardy ochrony dzieci i tworzenia bezpiecznego środowiska w Europejskim Centrum Komunikacji i Kultury” (zwanym dalej standardami ochrony).

c) Zapisy znajdujące się w dokumencie opierają się na aktualnym ustawodawstwie państwowym. Stanowią realizację obowiązku prawnego dotyczącego wprowadzenia w instytucjach od dnia 15 sierpnia 2024 r. standardów ochrony małoletnich wynikającego z Ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (tj. Dz.U. z 2024 r. poz. 560) znowelizowanej przez Ustawę z dnia z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (nazywaną Ustawą Kamilka). Uwzględniają one również regulacje prawa kanonicznego i wytyczne kościelne dotyczące zasad ochrony małoletnich i dorosłych.

d) Europejskie Centrum Komunikacji i Kultury jest instytucją prowadzoną przez Prowincję Wielkopolsko-Mazowiecką Towarzystwa Jezusowego i obowiązują w niej również zasady zamieszczone w dokumencie „Ochrona małoletnich w pracy duszpasterskiej oraz dziełach prowadzonych przez jezuitów”, który jest dostępny na stronie internetowej jezuiti.pl w zakładce

„Ochrona dzieci”. Niniejsze standardy ochrony stanowią również realizację wymogu zawartego w tym dokumencie mówiącego o konieczności przyjęcia zasad ochrony (w tym kodeksu zachowań) w dziełach prowadzonych przez Towarzystwo Jezusowe podejmujących pracę i posługę duszpasterską z dziećmi i młodzieżą.

e) Europejskie Centrum Komunikacji i Kultury adresuje realizowane programy do osób dorosłych, aczkolwiek nie wyklucza uczestniczenia w nich osób poniżej 18 roku życia oraz osób z niepełnosprawnościami.

2. Objasnienie terminów uzywanych w dokumencie

a) **centrum** – Europejskie Centrum Komunikacji i Kultury w Warszawie Falenicy;

b) **dzieci** – osoby, które nie ukończyły 18. roku życia;

c) **rodzice** – rodzice lub prawni opiekuni dzieci uczestniczących w działaniach organizowanych przez centrum;

d) **dyrektor** – dyrektor Europejskiego Centrum Komunikacji i Kultury, który jest pracodawcą i głównym organizatorem działalności na terenie centrum, a tym samym odpowiedzialnym za standardy ochrony dzieci przebywających na terenie centrum (zgodnie z Ustawą z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich);

e) **program** – rekolekcje, sesja rekolekcyjna, szkolenie, konferencja lub inna forma zajęć odbywających się na terenie centrum;

e) **uczestnik programu** – osoba uczestnicząca w rekolekcjach, sesji rekolekcyjnej, szkoleniu, konferencji lub innej formie zajęć odbywających się na terenie centrum;

f) **jezuita** – członek Towarzystwa Jezusowego;

g) **provincia** – Prowincja Wielkopolsko-Mazowiecka Towarzystwa Jezusowego;

h) **provincjal** – przełożony Prowincji Wielkopolsko-Mazowieckiej Towarzystwa Jezusowego;

i) **delegat** – delegat przełożonego Prowincji Wielkopolsko-Mazowieckiej ds. ochrony dzieci i młodzieży; wyznaczona przez prowincjała osoba, której zadaniem jest przyjmowanie osób zgłaszających krzywdę i uruchamianie przewidzianych prawem działań; koordynuje działania

profilaktyczne w prowincji i wspiera w tym zakresie poszczególne dzieła prowadzone przez prowincję;

j) **osoba przyjmująca zgłoszenia** – wyznaczona przez prowincjała osoba, której zadaniem – podobnie jak delegata – jest przyjmowanie osób zgłaszających krzywdę i uruchamianie przewidzianych prawem działań;

k) **duszpasterz osób zranionych** – wyznaczona przez prowincjała osoba zajmująca się pomocą duszpasterską i wsparciem duchowym skrzywdzonych, ich bliskich oraz wspólnot dotkniętych wyrządzoną krzywdą;

l) **kurator** – wyznaczona przez prowincjała osoba, która odpowiada za realizację planu bezpieczeństwa i towarzyszy duchownemu, który został oskarżony o wykorzystanie seksualne lub skazany za to przestępstwo;

m) **osoba zaufania** – osoba wyznaczona w centrum przez dyrektora; jej zadaniem jest wspieranie dyrektora w tworzeniu bezpiecznego środowiska na terenie centrum oraz bycie do dyspozycji osób, szczególnie dzieci, chcących zgłosić krzywdę;

n) **towarzysz duchowy** – osoba prowadząca indywidualne rozmowy duchowe z uczestnikami programów rekolekcyjnych odbywających się na terenie centrum;

o) **spowiednik** – osoba duchowna słuchająca spowiedzi uczestników programów, które realizowane są na terenie centrum;

p) **inne osoby przebywające na terenie centrum** – osoby wynajmujące pomieszczenia centrum do własnej działalności, pracownicy zewnętrznych firm przebywający regularnie lub przez dłuższy czas na terenie centrum, osoby korzystające z posiłków w jadalni centrum;

r) **pracownik** – osoba zatrudniona na umowę o pracę, w ramach kontraktu B2B, na umowę zlecenia lub umowę o dzieło świadcząca pracę na terenie centrum;

s) **wolontariusz** – osoba, która angażuje się w działalność centrum na zasadzie wolontariatu, czyli dobrowolnie i świadomie podejmuje działania na rzecz innych bez wynagrodzenia.

3. Obowiązki osób odpowiedzialnych za realizację standardów

Obszar odpowiedzialności	Imię i nazwisko, dane kontaktowe
Dyrektor	Wojciech Żmudziński SJ, e-mail: dyrektor@eccc.pl tel. 602 645 712
Osoba zaufania dla osób przebywających na terenie centrum	o. Paweł Szpyrka SJ, e-mail: pszpyrka@gmail.com tel.: 696 860 151
Delegat Przełożonego Prowincji Wielkopolsko-Mazowieckiej Towarzystwa Jezusowego ds. ochrony dzieci i młodzieży	o. Mateusz Ignacik SJ e-mail: pma-socio@jezuici.pl tel.: 797 002 581
Osoby przyjmujące zgłoszenia w Prowincji Wielkopolsko-Mazowieckiej Towarzystwa Jezusowego	o. Mateusz Ignacik SJ (kontakt jak wyżej) p. Magdalena Uptass e-mail: zranieni@jezuici.pl tel. 573 803 134
Duszpasterz osób zranionych w Prowincji Wielkopolsko-Mazowieckiej Towarzystwa Jezusowego	o. Robert Bujak SJ e-mail: pokrzywdzeni.pma@jezuici.pl

a) Każda osoba dorosła pracująca na terenie centrum (czyli pracownik, wolontariusz, osoba odpowiedzialna za program realizowany z udziałem dzieci lub osób dorosłych z niepełnosprawnościami) jest odpowiedzialna za realizację standardów ochrony, udzielenie

pomocy dziecku i zainicjowanie interwencji w przypadku zgłoszenia, wykrycia bądź podejrzenia krzywdzenia dziecka. Taką samą wrażliwość należy zachować w przypadku wykrycia krzywdzenia osób dorosłych.

Ważną rolę w tworzeniu bezpiecznego środowiska odgrywają dyrektor, osoba zaufania, a także pracownicy prowadzące programy z udziałem dzieci lub osób z niepełnosprawnościami.

b) Dyrektor:

- dba o tworzenie bezpiecznego środowiska na terenie centrum, wdrożenie, przestrzeganie i aktualizację standardów ochrony dzieci;
- wyznacza osobę zaufania;
- odpowiada za weryfikację osób zatrudnianych lub dopuszczanych do działalności z osobami małoletnimi zgodnie z zasadami zapisanymi w rozdziale 5.;
- wspólnie z osobą zaufania podejmuje wstępną interwencję w przypadku zgłoszenia lub podejrzenia krzywdzenia osoby małoletniej lub dorosłej;
- w przypadku podejrzenia popełnienia przestępstwa zawiadamia policję lub prokuraturę;
- odpowiada za poinformowanie odpowiedniego przełożonego kościelnego (np. prowincjała lub biskupa), jeśli wymagają tego wytyczne Kościoła.

c) Osoba zaufania:

- wspiera dyrektora w tworzeniu bezpiecznego środowiska na terenie centrum i wdrażaniu standardów;
- jest dostępna dla dzieci, młodzieży oraz innych osób przebywających na terenie centrum;
- reaguje na wszelkie niepokojące sytuacje lub sygnały niewłaściwego zachowania i przekraczania granic;
- przyjmuje zgłoszenia dotyczące przekraczania standardów ochrony obowiązujących na terenie centrum;
- inicjuje odpowiednie działania zależnie od sytuacji – np. kontaktuje się z rodzicami dziecka, informuje delegata prowincjała ds. ochrony dzieci i młodzieży, samodzielnie lub wraz z dyrektorem informuje odpowiednie organy państwowe;

- udziela podstawowego wsparcia osobie skrzywdzonej i wskazuje miejsce uzyskania pomocy.

d) Pracownicy i współpracownicy prowadzący programy z udziałem dzieci lub osób z niepełnosprawnościami:

- dbają o tworzenie bezpiecznego środowiska dla uczestników programów, współpracując z dyrektorem i osobą zaufania;
- odpowiadają za opracowanie kodeksu zachowań dla uczestników programu, który tego wymaga (program z udziałem osób poniżej 18. roku życia, program dla osób z niepełnosprawnościami) i przedstawienie go do zatwierdzenia przez dyrektora;
- dbają o przestrzeganie standardów ochrony i reagują na wszelkie sytuacje jego łamania, zdecydowanie interweniują w przypadku wykrycia lub zgłoszenia przemocy.

e) Delegat prowincjała Prowincji Wielkopolsko-Mazowieckiej Towarzystwa Jezusowego ds. ochrony dzieci i młodzieży:

- koordynuje działania w zakresie tworzenia bezpiecznego środowiska, ochrony dzieci i osób dorosłych w Prowincji Wielkopolsko-Mazowieckiej Towarzystwa Jezusowego i w dziełach przez nią prowadzonych;
- współpracuje z instytucjami Prowincji przy wdrażaniu i aktualizacji standardów;
- wspiera instytucje Prowincji w organizacji szkoleń dla osób zaufania oraz innych działań szkoleniowych dotyczących ochrony dzieci przed krzywdzeniem;
- wspiera centrum w tworzeniu na jego terenie bezpiecznego środowiska;
- w przypadku otrzymania zgłoszenia o krzywdzie wyrządzonej przez jezuitę lub osobę zatrudnioną bądź dopuszczoną do działalności w dziełach prowadzonych przez prowincję inicjuje interwencję, przekazuje zgłoszenie prowincjałowi, w razie potrzeby dokonuje zgłoszenia podejrzenia popełnienia przestępstwa właściwym organom państwowym;
- w przypadku postępowania kanonicznego może zostać wyznaczony przez odpowiedniego przełożonego do prowadzenia dochodzenia wstępnego;

- jest informowany przez dyrektora o każdym przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka przez osobę zatrudnioną w centrum lub przebywającą na jego terenie.

4. Zasady tworzenia bezpiecznego środowiska na terenie centrum

4.1. Podstawowe założenia

a) Europejskie Centrum Komunikacji i Kultury w Warszawie Falenicy prowadzi działalność adresowaną do osób dorosłych. Niemniej jednak nie wyklucza prowadzenia programów, w których mogą brać udział osoby poniżej 18. roku życia oraz osoby z niepełnosprawnościami. Jezuici i inne osoby pracujące w centrum realizują misję troszcząc się o bezpieczeństwo pracowników, wolontariuszy, osób korzystających z proponowanej oferty programowej i przebywających na terenie centrum. Troszczą się nie tylko o wysoki poziom realizowanej misji, ale przede wszystkim o zdrowe relacje i nieskazitelne postawy moralne w środowisku, w którym pracują.

b) W centrum tworzy się bezpieczne środowisko poprzez:

- troskę, aby każda osoba mogła rozwijać się zgodnie ze swoim potencjałem, pasjami i wartościami;
- tworzenie atmosfery bezpieczeństwa, szacunku, równego traktowania, wrażliwości na każdą osobę z jej indywidualnymi cechami, zdolnościami i trudnościami, z którymi może się mierzyć;
- poszanowanie prawa państwowego i kościelnego;
- troskę o bezpieczną przestrzeń dla każdego uczestnika realizowanych w centrum programów;
- włączanie dzieci w działalność centrum jedynie w porozumieniu z rodzicami lub ich prawnymi opiekunami, uzyskując ich pisemną zgodę na udział w realizowanych programach;
- czujność na sygnały ostrzegawcze, które wskazują na możliwe problemy ze zdrowiem fizycznym, psychicznym i duchowym osób uczestniczących w programach centrum;

- używanie języka pełnego szacunku i kultury osobistej, pozbawionego wulgaryzmów, odniesień seksualnych, wyrażen poniżających inne osoby;
- ochronę wizerunku, danych osobowych i dobrego imienia osoby;
- stanowcze reagowanie na wszelkie przejawy krzywdzenia, w tym wykorzystywania, poniżania, dokuczania, wykluczania, odrzucania, dyskryminacji czy pogardliwego traktowania;
- wyciąganie wobec pracowników konsekwencji dyscyplinarnych dostosowanych do przewinień.

4.2. Poszanowanie granic osobistych

a) Jezuita i inne osoby pracujące w centrum troszczą się o poszanowanie granic fizycznych, emocjonalnych i duchowych, w szczególności poprzez:

- poszanowanie nietykalności cielesnej drugiej osoby, powstrzymanie się od wszelkich form kontaktu fizycznego, na które druga osoba się nie godzi;
- poszanowanie prawa do prywatności szczególnie w miejscach wymagających większej intymności (np. toalety, łazienki);
- niepodejmowanie działań naruszających dobre obyczaje i mogących wywołać niesmak lub nawet krzywdę psychiczną, np. obnażanie się przed innymi osobami;
- prowadzenie rozmów indywidualnych w miejscach do tego przeznaczonych.
- dostosowanie sposobu wchodzenia w relacje z drugą osobą do jej wieku i rozwoju psychofizycznego;
- poszanowanie prawa do własnego zdania, indywidualnego sposobu przeżywania emocji, wyrażania uczuć, zachowania dystansu;
- podchodzenie z empatią i wrażliwością do drugiej osoby, mając świadomość jej indywidualnych zdolności, potrzeb i doświadczeń;
- ochronę osób szczególnie wrażliwych lub znajdujących się w trudnej sytuacji psychicznej, co oznacza również niewykorzystywanie ich stanu do własnych celów;

- wystrzeżenie się zaspokajania własnych potrzeb emocjonalnych kosztem innej osoby i ochronę osób szczególnie wrażliwych lub znajdujących się w trudnej sytuacji psychicznej;
- niewywieranie presji psychicznej w celu np. przekonania do własnych racji, uzyskania korzyści, wpłynięcia na podjęcie decyzji, ujawnienia tajemnicy.
- poszanowanie wolności sumienia i nie manipulowanie drugą osobą w celu osiągnięcia założonych celów, w tym poszanowanie sposobu, w jaki przeżywania swoją osobistą relację z Panem Bogiem;
- unikanie narzucania własnych form pobożności i prywatnych opinii dotyczących duchowości i religijności;
- wystrzeżenie się wykorzystywania relacji duchowej i więzi emocjonalnej (tworzącej się np. w towarzyszeniu duchowym) w celu zaspokojenia własnych potrzeb, osiągania prywatnych korzyści lub manipulowania drugą osobą;
- unikanie tworzenia się sytuacji konfliktu zależności duchowej, np. towarzyszenie duchowe lub spowiadanie osób, które podlegają pracownikowi na podstawie umowy o pracę lub innej formy zatrudnienia;
- nienakłanianie do zachowania tajemnicy osoby korzystającej z towarzyszenia duchowego lub sakramentu spowiedzi;
- zakaz tworzenia relacji charakteryzujących sekty, czyli opartych na fanatyzmie religijnym, izolowaniu jednostki lub grupy od innych środowisk, kontrolowaniu życia prywatnego osób zaangażowanych w działalność określonej grupy, tworzenia form kultu jednostki, bezkrytycznego podejścia do działalności osoby odpowiedzialnej za realizację programu lub w nim uczestniczącej.

4.3. Kodeks zachowań

a) Powyższe zasady znajdujące się w rozdziałach 4.1. i 4.2. zapewniają bezpieczeństwo wszystkim osobom przebywającym na terenie centrum.

b) Każdy program realizowany w centrum z udziałem dzieci lub osób z niepełnosprawnościami posiada odrębny kodeks zachowań dostosowany do specyfiki grupy, który dołączony jest do dokumentacji programu i przedstawiany jego uczestnikom jako obowiązujący.

4.4. Troska o relacje między dziećmi

- a) Centrum dbając o bezpieczeństwo dzieci troszczy się również o właściwe relacje między dziećmi, które przebywają na terenie centrum, a w szczególności chroni je przed przemocą rówieśniczą.
- b) Kierując się chrześcijańskimi wartościami, osoby dorosłe dają dzieciom przykład postawy szacunku wobec każdego człowieka, aby w relacjach międzyludzkich bliska im była ewangeliczna zasada: „Wszystko więc, co chcielibyście, żeby wam ludzie czynili, i wy im czyńcie” (Mt 7,12a).
- c) Wszelkie sygnały przemocy rówieśniczej powinny być niezwłocznie zgłaszane osobie zaufania lub innym osobom odpowiedzialnym za ochronę dzieci.

4.5. Zasady ochrony danych osobowych i wizerunku

- a) W centrum przestrzega się zasad ochrony danych osobowych na zasadach określonych w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 o ochronie danych osobowych (RODO).
- b) Podczas programów o charakterze rekolekcyjnym uczestnicy nie są fotografowani ani filmowani a wszelkie ich dane osobowe są przechowywane za ich wyraźną zgodą. Centrum zapewnia ich bezpieczeństwo.
- c) Podczas programów szkoleniowych, konferencji i innych wydarzeń publicznych organizowanych na terenie centrum mogą być robione zdjęcia i kręcone filmy w celach dokumentacyjnych, sprawozdawczych, a także informacyjnych i reporterskich, o czym uczestnicy są informowani. Ich ewentualna publikacja następuje po spełnieniu wszelkich wymogów prawa.
- d) W sposób bezwzględny przestrzegamy obowiązujących zasad dotyczących utrwalania i publikowania wizerunku dzieci. W wypadku, gdy jest uzasadniona potrzeba utrwalenia i opublikowania wizerunku dziecka, zwracamy się o pisemną zgodę jego rodziców lub opiekunów prawnych wskazując na cel wykorzystania wizerunku i miejsce publikowania materiałów. Ponadto nie utrwalamy i nie publikujemy wizerunku dziecka bez jego zgody.

4.6. Ochrona dzieci przed szkodliwymi treściami w Internecie

a) Sieć internetowa używana w centrum jest chroniona hasłem, a dostęp do sieci wifi, jaki otrzymują uczestnicy programów z udziałem dzieci jest zabezpieczona odpowiednim oprogramowaniem przed dostępem do szkodliwych treści.

b) Każdy pracownik centrum reaguje na zauważoną sytuację krzywdzenia dziecka w cyberprzestrzeni bądź jego kontakt ze szkodliwymi treściami w Internecie i zgłasza każdą taką sytuację osobie zaufania. Następnie centrum powiadamia niezwłocznie rodziców dziecka skrzywdzonego w cyberprzestrzeni bądź mającego kontakt z treściami szkodliwymi i wspólnie z nimi podejmuje dalsze działania.

5. Zasady weryfikacji osób dopuszczanych do działalności z dziećmi

a) W celu zapewnienia bezpiecznego środowiska w centrum dyrektor oraz inni pracownicy dbają o właściwy proces doboru osób dopuszczanych do działalności z dziećmi, w tym odpowiedzialnych za programy, opiekunów i wolontariuszy. Zwraca się uwagę na ich przygotowanie do pełnienia danej funkcji, kompetencje, a także dojrzałość emocjonalną i duchową.

b) Zgodnie z Ustawą z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich osoby są odpowiednio weryfikowane przed ich zatrudnieniem lub dopuszczeniem do jakiegokolwiek działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi. W przypadku centrum będzie to dotyczyło zatrudniania lub dopuszczania do działalności z dziećmi towarzyszy duchowych, spowiedników, osób odpowiedzialnych za program realizowany z udziałem dzieci lub osób z niepełnosprawnościami i pracujących w tych programach wolontariuszy. Weryfikacji podlegają również osoby spoza centrum, które będą wykonywały powyższą działalność jednorazowo (np. będą prowadziły rekolekcje dla dzieci lub osób z niepełnosprawnościami).

c) Przed zatrudnieniem bądź dopuszczeniem do działalności z dziećmi lub z osobami z niepełnosprawnością wyżej wymienionych osób centrum podejmuje następujące kroki:

- sprawdza, czy osoba nie figuruje w Rejestrze Sprawców Przepięstw na Tle Seksualnym (w Rejestrze z dostępem ograniczonym oraz Rejestrze osób, w stosunku do których

Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15. wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze);

- wymaga przedstawienia informacji z Krajowego Rejestru Karnego w zakresie przestępstw określonych w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii;
- wymaga wypełnienia oświadczenia zamieszczonego w **Załączniku 2** oraz w przypadku, gdy osoba posiada obywatelstwo inne niż polskie lub w ciągu ostatnich 20 lat zamieszkiwała w innym kraju niż Rzeczpospolita Polska wymaganie dołączenia do niego odpowiedniej informacji z rejestrów karnych tych państw;
- przechowuje uzyskane dokumenty (informacji z Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym, informacji z Krajowego Rejestru Karnego, oświadczenia znajdującego się w **Załączniku 2** oraz informacji z rejestrów karnych innych państw) w formie wydrukowanej w aktach osobowych.

d) W procesie przyjmowania nowych pracowników lub dopuszczania do jakiegokolwiek działalności z dziećmi lub osobami z niepełnosprawnością centrum podejmuje również dodatkowe działania, które przyczyniają się do większej ochrony dzieci i osób z niepełnosprawnością:

- przyjęcie przed zatrudnieniem lub dopuszczeniem do działalności z dziećmi oświadczenia, że osoba nie była skazana za przestępstwo przeciwko wolności seksualnej, obyczajności lub przestępstwa z użyciem przemocy na szkodę małoletniego i nie toczy się przeciwko niej żadne postępowanie karne ani dyscyplinarne w tym zakresie (**Załącznik 3**);
- przedstawienie standardów ochrony obowiązujących w centrum i przyjęcie pisemnego potwierdzenia, że osoba się z nimi zapoznała (**Załącznik 4**);
- w przypadku osoby jednorazowo dopuszczanej do działalności z dziećmi lub osobami z niepełnosprawnością na terenie centrum (np. w ramach prowadzenia dla nich rekolekcji) – przedstawienie standardów ochrony obowiązujących w centrum i przyjęcie pisemnego potwierdzenia (**Załącznik 5**), że osoba zapoznała się z Kodeksem zachowań załączonym do dokumentacji programu.

e) Pozostałe osoby dorosłe, które regularnie przebywają na terenie centrum, lecz nie wykonują bezpośrednio działalności z dziećmi lub osobami z niepełnosprawnością, o której mowa w Ustawie

z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich, powinny zostać zapoznane z treścią standardów ochrony.

6. Sposób reagowania na podejrzenie lub zgłoszenie krzywdzenia osoby na terenie centrum

6.1. Formy krzywdzenia

a) Krzywdzeniem jest każde zamierzone bądź niezamierzone działanie lub zaniechanie działania osoby, instytucji lub społeczeństwa jako całości i każdy rezultat takiego działania lub bezczynności, które naruszają prawa, swobody i dobra osobiste osoby. Krzywdzenie może stanowić czyn zabroniony, jeśli spełnia jego znamiona, czyli odpowiada zachowaniom określonym w ustawie karnej.

b) Wyróżnia się podstawowe formy krzywdzenia:

- **przemoc fizyczna** – naruszanie nietykalności cielesnej lub zachowanie niosące takie ryzyko. Może to być m.in. bicie, szarpanie, kopanie, duszenie, popychanie lub obezwładnianie;
- **przemoc psychiczna** – wywieranie presji na osobę w celu sprawowania nad nią kontroli i podporządkowania jej swojej woli. Istotą tej formy krzywdzenia jest naruszenie godności osobistej. Wyraża się to np. poprzez izolowanie, wyzywanie, ośmieszanie, grożenie, krytykowanie lub poniżanie;
- **przemoc duchowa** – krzywda polegająca na poniżaniu, podporządkowywaniu, wywieraniu wpływu i próbie kontrolowania drugiej osoby przy użyciu wiary, przekonań religijnych i odniesień duchowych. Może wystąpić razem z innymi formami krzywdzenia. Jest uznawana jako rodzaj przemocy psychicznej. Najczęściej przemoc duchowa jest stosowana przez osobę posiadającą duchowy autorytet, zaufanie i/lub pozycję we wspólnocie religijnej;
- **przemoc seksualna** – naruszanie intymności, zmuszanie osoby do aktywności seksualnej (obcowania płciowego lub innej czynności seksualnej) wbrew jej woli, kontynuowanie aktywności seksualnej, gdy osoba się temu sprzeciwia bądź nie jest w pełni świadoma, bez pytania jej o zgodę lub gdy na skutek zaistniałych warunków obawia się odmówić. Może

być przemocą z kontaktem fizycznym (np. dotykание intymnych części ciała, stosunek seksualny) lub bez kontaktu fizycznego (np. ekshibicjonizm, podglądanie, werbalna przemoc seksualna);

- **wykorzystywanie seksualne dziecka** – włączanie dziecka w aktywność seksualną, której nie jest ono w stanie w pełni zrozumieć i udzielić na nią świadomej zgody i/lub na którą nie jest dojrzałe rozwojowo i nie może zgodzić się w ważny prawnie sposób i/lub która jest niezgodna z normami prawnymi lub obyczajowymi danego społeczeństwa. Z wykorzystaniem seksualnym mamy do czynienia, gdy taka aktywność wystąpi między dzieckiem a dorosłym lub dzieckiem a innym dzieckiem, jeśli te osoby ze względu na wiek bądź stopień rozwoju pozostają w relacji opieki, zależności, władzy;
- **zaniedbywanie** – niezaspokojenie podstawowych potrzeb biologicznych i psychicznych drugiego człowieka. Odnosi się do dzieci, osób starszych czy z niepełnosprawnością lub chorych, których stan wymaga opieki ze strony domowników lub innych osób odpowiedzialnych. Polega m.in. na braku zainteresowania potrzebami innej osoby, świadomym ich ignorowaniu, pozbawianiu środków na utrzymanie, jedzenia, ubrania czy schronienia. Do zaniedbywania dziecka dochodzi w jego relacji z osobą, która jest zobowiązana do opieki, wychowania, troski i ochrony dziecka;
- **przemoc rówieśnicza** (agresja rówieśnicza, bullying) – doświadczanie różnych form przemocy ze strony rówieśników, bezpośrednio lub z użyciem technologii komunikacyjnych (Internetu i urządzeń mobilnych). Ma miejsce wtedy, gdy działanie ma na celu wyrządzenie komuś przykrości lub krzywdy (intencjonalność). Może mieć charakter systematyczny (powtarzalność). Obejmuje przemoc werbalną (np. przezywanie, dogadywanie, ośmieszanie), relacyjną (np. wykluczenie z grupy, ignorowanie, nastawianie innych przeciwko osobie), fizyczną (np. pobicie, kopanie, popychanie, szarpanie), materialną (np. kradzież, niszczenie przedmiotów) oraz cyberprzemoc (złośliwy SMS lub e-mail, wpis w serwisie społecznościowym, umieszczanie w Internecie zdjęć lub filmów ośmieszających osobę krzywdzoną), a także przemoc podczas randki ze strony chłopaka/dziewczyny, wykorzystanie seksualne przez rówieśnika.

6.2. Zasady interwencji w działalności centrum

a) Interwencja, o której mowa w tym rozdziale, służy ujawnieniu krzywdzenia i zatrzymaniu go, a także zapewnieniu bezpieczeństwa oraz wypracowaniu sposobu wsparcia dziecka i każdej innej osoby skrzywdzonej. W przypadku interwencji dotyczącej przemocy wobec dziecka, w szczególności wykorzystania seksualnego, stosuje się również zapisy dokumentu „Ochrona małoletnich w pracy duszpasterskiej oraz dziełach prowadzonych przez jezuitów”, które pod względem kanonicznym są nadrzędne wobec standardów obowiązujących w centrum.

b) Każda informacja o niewłaściwym zachowaniu powinna być traktowana poważnie. Osoby zaangażowane w działalność centrum reagują – w sposób dostosowany do każdej sytuacji – na wszelkie zachowania sprzeczne ze standardami przyjętymi na terenie centrum i kodeksami zachowań obowiązującymi podczas realizacji programu, które niekoniecznie muszą być już formą krzywdzenia dziecka lub osoby dorosłej, lecz stanowią przekroczenie przyjętych zasad. Zakres interwencji świadka zdarzenia zależy od uchybienia. W przypadku mniej poważnych (niemających znamion krzywdzenia) i jednorazowych sytuacji wystarczy zwrócenie uwagi. Jeśli uchybienie jest poważne lub się powtarza, należy je niezwłocznie zgłosić dyrektorowi lub osobie zaufania.

c) Interwencja może dotyczyć krzywdy wyrządzonej dziecku lub osobie dorosłej (szczególnie osobie dorosłej bezradnej) na terenie centrum. Może wynikać z przemocy zadanej przez pracownika, towarzysza duchowego, spowiednika, wolontariusza, czy inną osobę dorosłą przebywającą na terenie centrum lub nawet dziecko. Interwencja może również dotyczyć krzywdy dziejącej się w innym miejscu niż centrum, jeśli została ona ujawniona bądź wykryta w ramach działalności centrum.

d) Informacja o krzywdzie może pochodzić od samej krzywdzonej osoby lub innych osób posiadających wiedzę o krzywdzie. Przemoc może zostać wykryta również poprzez obserwację symptomów krzywdzenia. Każda osoba zaangażowana w działalność centrum powinna być wyczulona na wszelkie oznaki mogące wskazywać na stosowanie jakiegokolwiek formy przemocy.

e) Każda osoba dorosła zaangażowana w działalność centrum powinna przyjąć zgłoszenie o podejrzeniu krzywdzenia dziecka w przypadku, gdy zgłosi się do niego osoba doświadczająca przemocy bądź inna osoba będąca tego świadkiem. Powinna podjąć odpowiednie działania zależnie od sytuacji: poinformować dyrektora lub osobę zaufania, delegata czy prowincjała lub

gdy wymagają tego okoliczności bezpośrednio właściwe organy państwowe. Dzieci uczestniczące w programach centrum powinny być poinformowane, że zawsze mogą się zgłosić do osoby zaufania bądź innej osoby dorosłej w przypadku, gdy dzieje się coś niepokojącego, doświadczają przemocy bądź są świadkami, że ktoś inny jest krzywdzony.

f) W sytuacji podejrzenia, że życie osoby doświadczającej przemocy jest zagrożone lub grozi jej ciężki uszczerbek na zdrowiu, należy niezwłocznie poinformować odpowiednie służby (policję, pogotowie ratunkowe), dzwoniąc pod numer 112.

g) Osobą odpowiedzialną za prowadzenie interwencji w centrum jest dyrektor (o ile sprawa nie dotyczy jego) lub osoba zaufania, a w dalszych krokach w przypadku postępowania kanonicznego prowincjał lub wyznaczona przez niego osoba.

h) Osoba zaufania w centrum przyjmuje zgłoszenia, odpowiada wspólnie z dyrektorem za podjęcie właściwych działań zgodnie z obowiązującymi przepisami prawnymi i procedurami przyjętymi w centrum. Wspomaga osoby, które otrzymały zgłoszenie bądź wykryły oznaki krzywdzenia.

i) Wszelka działalność dotycząca interwencji jest dokumentowana. W przypadku otrzymania zgłoszenia krzywdzenia osoba przyjmująca powinna sporządzić notatkę z rozmowy. Za bezpieczne przechowywanie notatek odpowiedzialny jest dyrektor, który prowadzi rejestr interwencji zgodnie z zasadami ochrony danych wrażliwych. Notatka może posłużyć w dalszych działaniach interwencyjnych – np. przy zgłoszeniu podejrzenia popełnienia przestępstwa na policję lub do prokuratury, bądź przy prowadzeniu postępowania kanonicznego.

j) Jeśli sprawa dotyczy niewłaściwych zachowań dzieci wobec siebie nawzajem, podejmuje się odpowiednie działania zależnie od rodzaju tych zachowań. Jeśli doszło do przemocy rówieśniczej, zawiadamia się rodziców dzieci i wraz z nimi podejmuje dalsze kroki. Konieczne jest zadbanie o to, aby ochronić i wesprzeć osobę krzywdzoną i nie dopuścić do kontynuowania przemocy. W przypadku, gdy istnieje podejrzenie popełnienia przestępstwa, należy zawiadomić odpowiednie organy państwowe.

k) Jeżeli podejrzanym o stosowanie przemocy jest jezuita, sprawę należy zawsze zgłosić do delegata lub bezpośrednio do prowincjała. Jeśli jego zachowanie spełnia znamiona czynu zabronionego w prawie polskim, również w porozumieniu z delegatem lub prowincjałem poinformować policję. W przypadku, gdy krzywdzenia dopuściła się inna osoba duchowna lub

konsekrowana, dokonuje się zgłoszenia odpowiednim władzom kościelnym za pośrednictwem właściwego delegata ds. ochrony dzieci i młodzieży.

l) Jeśli krzywdy doświadcza dziecko, należy zawiadomić jego rodziców lub w przypadku podejrzenia przemocy domowej rodzica niekrzywdzącego. Informuje się ich o obowiązku zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia do odpowiedniej instytucji (prokuratura, policja, sąd rodzinny lub ośrodek pomocy społecznej). Jeżeli poinformowanie rodziców jest sprzeczne z dobrem dziecka lub niemożliwe, odstępuje się od tego i dokonuje się bezpośredniego zgłoszenia właściwym organom.

m) Dalsze postępowanie mające zweryfikować, czy faktycznie doszło do przemocy, należy do właściwej instytucji państwowej i/lub kościelnej.

n) Każdą osobę, która w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych lub wolontariatu powzięła informację o krzywdzeniu dziecka lub osoby dorosłej, obowiązuje zachowanie poufności, czyli nieudostępnianie informacji osobom oraz podmiotom nieuprawnionym, niezaangażowanym w interwencję i wsparcie. Jednocześnie nie można nakłaniać osoby skrzywdzonej ani świadków do zachowania tajemnicy.

o) Jeśli podejrzaną o krzywdzenie dziecka jest osoba dopuszczona do działalności z małoletnimi, zostanie ona odsunięta od wykonywania od tej pracy na czas wyjaśnienia sprawy. W przypadku potwierdzenia zarzutów, zależnie od wyników postępowania państwowego i/lub kanonicznego, będzie ona miała zakaz działalności z małoletnimi na terenie centrum. Jeśli natomiast oskarżenia okażą się bezpodstawne, zostanie przywrócona do pracy na tym samym stanowisku. W takim wypadku przedsięwzięte zostaną przez dyrektora wszelkie środki, aby zaistniała sytuacja nie odbiła się negatywnie na sytuacji osoby, pod adresem której kierowane były zarzuty.

p) W przypadku, gdy istnieje wiarygodna informacja o możliwości popełnienia przestępstwa podlegającego obowiązkowi zgłoszenia pod sankcją karną (art. 240 Kodeksu karnego), należy niezwłocznie zgłosić sprawę na policję lub do prokuratury. Może to dotyczyć m.in. podejrzenia wykorzystania seksualnego osoby poniżej 15. roku życia, czyli obcowania płciowego, innej czynności seksualnej lub prezentowania takiej osobie treści pornograficznych (art. 200 Kodeksu karnego), bądź doprowadzenia do obcowania płciowego lub innej czynności seksualnej osoby, wykorzystując jej bezradność, upośledzenie umysłowe lub chorobę psychiczną (art. 198 Kodeksu

karnego). Zgłoszenia może dokonać – zależnie od okoliczności – osoba, która powzięła taką informację, dyrektor, osoba zaufania, delegat, prowincjał lub inna osoba mająca o tym wiedzę.

r) Zgodnie z istniejącym obowiązkiem społecznym (art. 304 Kodeksu postępowania karnego) należy zawiadomić policję lub prokuraturę również w każdej sytuacji, gdy zostanie powzięta informacja o podejrzeniu popełnienia innego przestępstwa ściganego z urzędu.

6.3. Zasady udzielania wsparcia osobie skrzywdzonej

a) Każda osoba, która mówi o doświadczanej przez siebie krzywdzie, powinna zostać przyjęta z szacunkiem i uważnie wysłuchana. Osoba skrzywdzona powinna otrzymać informację o możliwych formach pomocy, z której może skorzystać. Należy postępować zgodnie z zasadą poufności, która oznacza nieudostępnianie informacji osobom oraz podmiotom nieuprawnionym, niezaangażowanym w interwencję i wsparcie.

b) W sytuacji, gdy osoba wskazana jako sprawca jest zaangażowana w działalność centrum, należy jak najszybciej zapewnić bezpieczeństwo osobie skrzywdzonej i nie dopuścić do kontynuowania krzywdzących zachowań.

c) Koordynowanie udzielania wsparcia na terenie centrum należy do osoby zaufania, która podejmuje odpowiednie działania – zależnie od okoliczności – w porozumieniu z dyrektorem. Osoba zaufania przyjmuje osobę skrzywdzoną, wysłuchuje z empatią i wskazuje miejsca uzyskania profesjonalnej pomocy, jeśli jest ona w danej sytuacji wskazana. Zależnie od sytuacji może przez jakiś czas towarzyszyć osobie skrzywdzonej. Jeśli wymaga tego prawo, zawiadamia się odpowiednie organy państwowe, informując o podejmowanych krokach osobę skrzywdzoną.

d) W przypadku, gdy osobą skrzywdzoną, której należy udzielić wsparcia, jest dziecko, informuje się jak najszybciej jego rodziców. Przekazuje się im odpowiednie informacje i wskazuje miejsca, gdzie ich dziecko może uzyskać profesjonalną pomoc. Dalsze działania podejmuje się w porozumieniu z nimi. Jeśli wymaga tego sytuacja, udziela się odpowiedniego wsparcia również rodzinie osoby skrzywdzonej.

e) W przypadku doświadczenia form przemocy pozostawiających głębokie zranienia, na przykład jeśli osoba ucierpiała w wyniku wykorzystania seksualnego, konieczne jest otoczenie osoby skrzywdzonej profesjonalną pomocą terapeutyczną. Należy jednak pamiętać, że postawa pracowników – w przypadku, gdy byli świadkami krzywdy bądź mają na jej temat informację –

również może wspomagać proces pomocy osobie skrzywdzonej. Należy ją otoczyć odpowiednim podejściem m.in. poprzez:

- zmniejszanie jej lęku, budowanie poczucia bezpieczeństwa i zaufania, okazanie troski i wzmacnianie dobrych relacji z dorosłymi i rówieśnikami;
- stworzenie przestrzeni do jej wysłuchania;
- odciążenie jej z poczucia winy, jeśli ono występuje; uświadomienie, że odpowiedzialność leży po stronie sprawcy;
- pozwolenie na odreagowanie negatywnych emocji;
- podnoszenie jej poczucia własnej wartości poprzez szukanie, wzmacnianie i rozwijanie mocnych stron osoby.

f) Osobie skrzywdzonej proponuje się również wsparcie duchowe. Zależnie od okoliczności i rodzaju doświadczonej przemocy można zaproponować wsparcie duszpasterza osób zranionych wyznaczonego w prowincji.

g) W przypadku poważnego zdarzenia, w którym doszło do skrzywdzenia osoby na terenie centrum, należy pamiętać również o osobach, które były świadkami krzywdy lub mają na jej temat informacje, czyli np. o pracownikach i wolontariuszach. Wsparcie dla świadków musi być okazywane z delikatnością i w sposób wyważony. Nie może w żaden sposób naruszać dobra osoby skrzywdzonej. Jeśli wiedza na temat krzywdy jest znana w centrum, należy rozważyć podjęcie następujących działań:

- rozmowa z pracownikami na temat krzywdy i przemocy z poszanowaniem godności osoby skrzywdzonej;
- umożliwienie indywidualnych spotkań z osobą zaufania;
- przeprowadzenie spotkania z rodzicami dzieci, poinformowanie ich o stanie wiedzy na temat zdarzenia, sytuacji prawnej i podejmowanych przez centrum działaniach;
- wskazanie miejsca uzyskania pomocy psychologicznej dla osób, które będą tego potrzebowały;

- poinformowanie o instytucjach zewnętrznych oraz numerach telefonów, gdzie można uzyskać wsparcie;
- w miarę możliwości przedstawienie rezultatów działań podjętych w celu wyjaśnienia sprawy.

6.4. Zasady postępowania z osobą podejrzaną o krzywdzenie lub sprawcą przemocy

- Priorytetem w przypadku podejrzenia, że do krzywdzenia doszło na terenie centrum, zawsze powinno być przerwanie przemocy i niedopuszczenie do jej kontynuowania lub powtórzenia, zapewnienie bezpieczeństwa i wsparcia osobie krzywdzonej, wyjaśnienie sprawy, a także uświadomienie osobie krzywdzącej zła, które popełniła i towarzyszenie w procesie nawrócenia.
- Osobę podejrzaną o krzywdzenie lub sprawcę również należy otoczyć wsparciem duchowym i wskazać miejsca uzyskania profesjonalnej porady psychologicznej. Jasno jej należy zakomunikować, że nie ma żadnego przyzwolenia na stosowanie przemocy.
- Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa i jeśli wymaga tego sytuacja, należy zgłosić sprawę odpowiednim organom państwowym.
- Jeśli osobą oskarżoną jest duchowny lub osoba konsekrowana, należy – oprócz zastosowania obowiązujących przepisów państwowych – przestrzegać również wskazań prawa kanonicznego. Postępuje się według procedur zawartych w dokumencie „Ochrona małoletnich w pracy duszpasterskiej oraz dziełach prowadzonych przez jezuitów”. Zależnie od sytuacji prowincjał może nałożyć środki zapobiegawcze, których stosowanie egzekwuje kurator lub inna wyznaczona przez prowincjała osoba.
- Jeśli sprawcą przemocy jest dziecko, informuje się jego rodziców i podejmuje z nimi współpracę, wymagając jednocześnie podjęcia odpowiednich kroków w reakcji na krzywdzące zachowanie ich dziecka. Jeśli rodzice bagatelizują sprawę i nie podejmują właściwych działań, można skierować do sądu wnioski o wgląd w sytuację rodzinną.
- W procesie wyjaśniania sprawy oraz w podawaniu informacji należy również zadbać o zachowanie zasady domniemania niewinności. W przypadku zaistnienia fałszywego

oskarżenia, jeśli zarzuty nie zostaną potwierdzone, a oskarżenie znane było osobom postronnym, należy podjąć odpowiednie kroki w celu przywrócenia osobie dobrego imienia.

7. Zasady upowszechniania i aktualizacji standardów

a) Obowiązujące w centrum standardy ochrony są dostępne w wersji drukowanej na recepcji centrum, a także zostały zamieszczone na oficjalnej stronie internetowej Europejskiego Centrum Komunikacji i Kultury.

b) Standardy ochrony powinny być znane przez wszystkich pracowników i wolontariuszy. Wszystkie osoby dopuszczone do działalności z dziećmi podpisują po zapoznaniu się z nimi oświadczenie znajdujące się w **Załączniku 4**. Także inne osoby przebywające regularnie na terenie centrum powinny zostać zapoznane z obowiązującymi standardami ochrony. Należy również przekazać wiedzę o standardach rodzicom dzieci biorącym udział w programach realizowanych przez centrum.

c) Co najmniej raz na dwa lata standardy będą poddawane ocenie w celu ich dostosowania do aktualnych potrzeb oraz zgodności z obowiązującymi przepisami. Odpowiedzialny za to jest dyrektor, z którym współpracuje osoba zaufania.

d) Istotnym elementem budowania bezpiecznego środowiska na terenie centrum jest edukacja. Dyrektor organizuje coroczne szkolenia, w których biorą udział wszyscy pracownicy centrum. Ponadto dyrektor i osoba zaufania bierze udział w cyklicznie organizowanych szkoleniach. Również osoby realizujące programy z udziałem dzieci lub osób z niepełnosprawnością objęte są wsparciem szkoleniowym.

Warszawa, 14 listopada 2024

Wojciech Żmudziński SJ
Dyrektor Europejskiego Centrum Komunikacji i Kultury

ZAŁĄCZNIK 1

Ważne dane kontaktowe i instytucje świadczące pomoc

Dane kontaktowe w Prowincji Wielkopolsko-Mazowieckiej Towarzystwa Jezusowego:

<https://jezuici.pl/ochrona-dzieci/>

Delegat Prowincjała ds. ochrony dzieci i młodzieży

o. Mateusz Ignacik SJ

e-mail: pma-socio@jezuici.pl

tel.: 797 002 581

Osoba przyjmująca zgłoszenia

p. Magdalena Uptass

e-mail: zranieni@jezuici.pl

tel. 573 803 134

Duszpasterz osób zranionych

o. Robert Bujak SJ

e-mail: pokrzywdzeni.pma@jezuici.pl

Instytucje świadczące pomoc, zajmujące się ochroną dzieci i przeciwdziałaniem przemocy:

Rzecznik Praw Dziecka

ul. Chocimska 6, 00-791 Warszawa

Telefon kontaktowy: 22 583 66 00

e-mail: rpd@brpd.gov.pl; strona internetowa: <https://brpd.gov.pl/>

Centrum Ochrony Dziecka, Uniwersytet Ignatianum w Krakowie

ul. Kopernika 26, 31-501 Kraków

e-mail: cod@ignatianum.edu.pl; strona internetowa: <https://cod.ignatianum.edu.pl/>

telefon kontaktowy: 785 032 106 lub telefon do biura COD: 785 042 123

Fundacja Świętego Józefa Konferencji Episkopatu Polski

Skwer Kardynała Stefana Wyszyńskiego 6; 01-015 Warszawa

telefon kontaktowy: 504 795 357 (pn.-pt. w godz. 8.30-16.30)

e-mail: kontakt@fsj.org.pl lub dział prewencji/szkoleń: prewencja@fsj.org.pl

strona internetowa: <https://fsj.org.pl/>

Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę

ul. Mazowiecka 12/25; 00-048 Warszawa

telefon kontaktowy: 22 616 02 68

e-mail: biuro@fdds.pl; strona internetowa: <https://fdds.pl/>

Niebieska Linia, Instytut Psychologii Zdrowia

ul. Widok 24 (II piętro), Warszawa 00-023

telefon kontaktowy: 22 824 25 01

e-mail: sekretariat@niebieskalinia.pl; strona internetowa: <https://www.niebieskalinia.pl/>

Telefony zaufania:

Telefon zaufania dla dzieci i młodzieży – Rzecznik Praw Dziecka: **800 12 12 12**

Telefon zaufania dla dzieci i młodzieży – Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę: **116 111**

Telefon dla rodziców i nauczycieli w sprawie bezpieczeństwa dzieci – Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę: **800 100 100**

Telefon pomocowy dla osób dorosłych w kryzysie psychicznym – Niebieska Linia: **116 123**

Telefon wsparcia inicjatywy Zranieni w Kościele, możliwość rozmowy w każdy wtorek w godzinach od 19:00 do 22:00: **800 280 900**

Strony internetowe, na których można znaleźć informacje na temat osób i instytucji przyjmujących zgłoszenia i świadczących pomoc osobom skrzywdzonym w Kościele:

<https://zgloskrzywde.pl/>

<https://zranieni.info/>

ZAŁĄCZNIK 2

Oświadczenie składane przed dopuszczeniem osoby do pracy lub działalności z małoletnimi

w trybie art. 21 Ustawy z dnia 13 maja 2016 r.

o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich

Ja, niżej podpisany/a, oświadczam, że:

1. Posiadam obywatelstwo innego państwa niż Rzeczpospolita Polska: tak/nie*
2. Jeśli odpowiedź brzmi „tak” to proszę wpisać państwo: .....
3. W ciągu ostatnich 20 lat zamieszkiwałem/am w innym państwie niż Rzeczpospolita Polska: tak/nie*
4. Jeśli odpowiedź brzmi „tak”, to proszę wpisać wszystkie państwa zamieszkania z ostatnich 20 lat inne niż Rzeczpospolita Polska i wypełnić odpowiednio punkty 5-7:
.....
5. Do oświadczenia załączam informację z rejestru karnego państwa: .....
6. Oświadczam, że w państwie ..... nie prowadzi się rejestru karnego lub prawo tego państwa nie przewiduje sporządzenia informacji z rejestru karnego. W związku z tym składam oświadczenie zamieszczone w punkcie 7.
7. Oświadczam, że nie byłem/am prawomocnie skazany/a w państwie: .....
..... za czyny zabronione odpowiadające przestępstwom określonym w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii oraz nie wydano wobec mnie innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuściłem/łam się takich czynów zabronionych, oraz nie ma obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi.
8. Oświadczam, że jestem świadomy/a, że składając ww. oświadczenia podlegam odpowiedzialności karnej w trybie art. 233 Kodeksu Karnego, to jest odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia**.

.....
miejsce, data

.....
imię i nazwisko (czytelny podpis)

*niepotrzebne skreślić

**art. 233 KK [Fałszywe zeznania]

§ 1. Kto, składając zeznanie mające służyć za dowód w postępowaniu sądowym lub w innym postępowaniu prowadzonym na podstawie ustawy, zeznaje nieprawdę lub zataja prawdę, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

§ 1a. Jeżeli sprawca czynu określonego w § 1 zeznaje nieprawdę lub zataja prawdę z obawy przed odpowiedzialnością karną grożącą jemu samemu lub jego najbliższemu, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

§ 2. Warunkiem odpowiedzialności jest, aby przyjmujący zeznanie, działając w zakresie swoich uprawnień, uprzedził zeznającego o odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznanie lub odebrał od niego przyrzeczenie.

§ 3. Nie podlega karze za czyn określony w § 1a, kto składa fałszywe zeznanie, nie wiedząc o prawie odmowy zeznania lub odpowiedzi na pytania.

§ 4. Kto, jako biegły, rzeczoznawca lub tłumacz, przedstawia fałszywą opinię, ekspertyzę lub tłumaczenie mające służyć za dowód w postępowaniu określonym w § 1, podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.

§ 4a. Jeżeli sprawca czynu określonego w § 4 działa nieumyślnie, narażając na istotną szkodę interes publiczny, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

§ 5. Sąd może zastosować nadzwyczajne złagodzenie kary, a nawet odstąpić od jej wymierzenia, jeżeli:

1) fałszywe zeznanie, opinia, ekspertyza lub tłumaczenie dotyczy okoliczności niemogących mieć wpływu na rozstrzygnięcie sprawy,

2) sprawca dobrowolnie sprostuje fałszywe zeznanie, opinię, ekspertyzę lub tłumaczenie, zanim nastąpi, chociażby nieprawomocne, rozstrzygnięcie sprawy.

§ 6. Przepisy § 1-3 oraz 5 stosuje się odpowiednio do osoby, która składa fałszywe oświadczenie, jeżeli przepis ustawy przewiduje możliwość odebrania oświadczenia pod rygorem odpowiedzialności karnej.

ZAŁĄCZNIK 3

Oświadczenie o niekaralności za przestępstwa na szkodę małoletniego

Ja, ...

(imię i nazwisko)

legitymujący(-a) się dowodem osobistym/paszportem o nr .....
oświadczam, że nie byłem (-am) skazany (-a) za przestępstwo przeciwko wolności seksualnej
i obyczajności oraz przestępstwa z użyciem przemocy na szkodę małoletniego i nie toczy się
przeciwko mnie żadne postępowanie karne ani dyscyplinarne w tym zakresie.

.....

miejsowość, data

.....

imię i nazwisko (czytelny podpis)

ZAŁĄCZNIK 4

Oświadczenie o zapoznaniu się ze Standardami ochrony dzieci i tworzenia bezpiecznego środowiska w centrum

Ja, ...

(imię i nazwisko)

legitymujący(-a) się dowodem osobistym/paszportem o nr .....
oświadczam, że zapoznałem się ze Standardami ochrony dzieci i tworzenia bezpiecznego środowiska w Europejskim Centrum Komunikacji i Kultury w Warszawie Falenicy (ul. Olecka 30) i zobowiązuję się do ich przestrzegania.

.....

miejsowość, data

.....

imię i nazwisko (czytelny podpis)

ZAŁĄCZNIK 5

Oświadczenie zapoznania się z kodeksem zachowań obowiązującym podczas programu z udziałem dzieci lub osób z niepełnosprawnościami

.....
nazwa programu

Ja, ...

(imię i nazwisko)

legitymujący(-a) się dowodem osobistym/paszportem nr .....
oświadczam, że zapoznałem się z kodeksem zachowań obowiązującym podczas wyżej
wymienionego programu realizowanego w Europejskim Centrum Komunikacji i Kultury w
Falenicy, zawierającym zasady bezpiecznych relacji wobec dzieci/osób z niepełnosprawnością*.

Kodeks zachowań stanowi załącznik do wyżej wskazanego programu.

Zobowiązuję się go przestrzegać przez cały czas trwania programu.

.....
miejsowość, data

.....
imię i nazwisko (czytelny podpis)

*niepotrzebne skreślić

